

portfelja: dr. Albert Kramer, Boža Maksimovič in dr. Handija Karamehmetovič.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Nemčija in vojnoodškodninska konferenca v Lausanni. Nemčija vztraja na vojnoodškodninskih posvetovanjih v Lausanni, katerih se udeležuje šest držav, da se črtajo vojne dajatve in se spremeni verzaillska mirovna pogodba. Za črtanje vojnih dolgov bi bila Nemčija pripravljena kot v zameno, da sodeluje z denarjem pri obnovi svetovnega gospodarstva, a to le tedaj, ako se jej prizna popolna enakopravnost glede oboroževanja in da se tozalevne točke v verzaillski pogodbi razveljavijo. Višek nemških zahtev v Lausanni pa je ta, da se ne upirajo Nemci samo vojni odškodnini, ampak se potegujejo tudi za zmanjšanje zasebnih dolgov, katere imajo v inozemstvu. Ta slednja nemška zahteva je v živo zadelala Angleže, ki so posodili Nemčiji težke svote.

Kaj zahtevajo zavezniki od Nemčije? Za slučaj, da črta Amerika vojne terjatve, zahtevajo zavezniki od Nemcev kot prispevek v skupno evropsko blagajno 2 milijardi. Ako bi pa Američani zahtevali povrnitev vojnih dolgov, pa bi morala Nemčija plačati v skupno blagajno 7 milijard. Nemško odposlanstvo je odklonilo vsako svoto z zahtevo, da se vojni dolgovi črtajo brezopojno.

Sporazum v Lausanni na vidiku? Kakor je razvidno iz zgorajnihotic glede lausanske vojnoodškodninske konference, se je zdelo, da se bodo ta tolikanj važna posvetovanja razšla — brez uspeha. Dne 1. julija se je posrečilo angleškemu ministrskemu predsedniku Macdonaldu, da so se zopet zblížali Nemci ter Francozi. Po tem zblížanju se bo Francija odpovedala za vselej vojni odškodnini. 4 milijarde zlatih mark, ki bi jih še naj plačala Nemčija tekom 20 let, ne bi šle več na račun vojne odškodnine, ampak bi dobilo to plačilo naslov »Evropska obnova«. Nemci plačajo 4 milijarde po večletnih presledkih v evropski fond. Ta svota bi se naj izdala v obveznicah (obligacijah), ki bi imele za podlago dohodke nemških industrijskih podjetij, državnih železnic itd. Denar bi se naložil v mednarodni vojnoodškodninski banki v Baslu. Obrestovanje bi pričelo po petih letih. Skupna svota bo služila za poplačilo vseh zahtev, tudi Amerike. Omenjeni sporazum pa se ne spravlja v stik z versaillsko mirovno pogodbo. Lausansko vojnoodškodninsko vprašanje se prav nič ne tiče razorožitve, ki spada na ženevsko konferenco.

Nova nemška vlada gre hitlerjevцем prav posebno na roko. Med von Pape novo berlinsko vlado in vladami posameznih nemških dežel še vlada vedno spor radi dovoljenja uniform in oboroženega nastopa Hitlerjevih bojnih čet. Po novi Hindenburgovi zasilni naredbi smejo posamezne dežele prepovedati nošnje krojev in javna zborovanja le od primera do primera in še to le za kratek čas. Poleg tega si osrednja vlada pridržuje pravico, proučiti vsak posamezen primer in ugotoviti,

GLAVOBOL

je večinoma nervozna bolezen, če hočemo, da se ne ponovi, moramo predvsem ojačati in pomiriti živce. V to svrhu hvalijo čez 35 let staro domače sredstvo — Fellerjev Elsafuid. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din franko pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

ali je bilo postopanje deželne vlade upravičeno. Deželne vlade so dolžne na eni strani skrbeti za javni red, na drugi pa ne smejo svobodno izvesti ukrepov, ki jih smatrajo za potrebne za vzdržanje javnega reda. Z novo naredbo je osrednja vlada globoko posegla v avtonomijo dežel. — Nemški notrajni minister je napravil hitlerjevцем še to uslugo, da je moral prepovedati pruski notrajni minister za pet dni katoliško glasilo »Kölnische Volkszeitung« in socijalno-demokratski list »Vorwärts«. Oba časnika sta razkrivala, odkod dohiva Hitler denarno podporo za svojo stranko.

Volilni boj v Nemčiji je buren in krvav, ker so na dnevnem redu krvavi spopadi med komunisti in narodnimi socialisti.

Odgoditev razorožitvene konference v Ženevi. Dne 15. ali 20. julija pričakujejo odgoditev razorožitvenih posvetovanj v Ženevi. Za slučaj odgoditve bi se sestala konferenca zopet meseca novembra.

Velenemci vstopijo v avstrijsko vlado. Po vrnitvi avstrijskega kanclerja dr. Dolfusa iz Lausanne bodo izpopolnili avstrijsko vlado velenemci, ki bodo dobili prometno in trgovinsko ministristvo.

Navidezni odstop madžarske vlade. Dne 30. junija je podala Karolyjeva vlada po enoletnem delovanju ostavko s pojasnilom, da je izpolnila ob nastopu dane obveznosti. Guverner Horthy ostavke ni sprejel in prosil Karolyja, naj še načeljuje z naprejem vladi, kar je Karoly tudi rad storil in bo vodila njegova vlada še najbrž dalje državne posle.

Madžarska ne more več plačevati obresti od svojih dolgov in radi tega pričakujejo proglasitve moratorija ali odložitve plačevanja inozemskih in zasebnih dolgov. — Radi skrajno slabege finančno-gospodarskega položaja bo skoro gotovo došlo do vladne krize in je pričakovati nove volitve že letošnjo jesen.

Bolgarija je opravila izvozni žitni monopol, ker je doživela prevelik primanjkljaj. Od 1. julija je na Bolgarskem izvoz žita zopet svoboden. Za kritje primanjkljaja pri monopolskem izvozu je izdan poseben zakon, ki določa, da bo pobirala država od vsakega kilograma belega kruha pristojbino 1.60 leva in od črnega kruha pa 1 lev. — Zasedanje parlamenta je zaključeno do 28. oktobra.

Finančno stanje Romunije je tako obupno, da pridejo v kratkem tja finančni strokovnjaki, katere bode poslala Zveza narodov, da proučijo gospodarski in finančni položaj in predložijo Zvezi narodov načrte, kako bi se zopet ozdravilo zavoženo gospodarsko stanje Romunije.

Siam dobil ustavo. Zadnjič smo poročali o revoluciji v azijski državi Siam, ki je bila nekrvavo zaključena s tem, da je pristal kralj na to, da državi ustavo. Siamski kralj je podpisal novo ustavo, po kateri bo vladna oblast poslej v rokah vladarja, senata, odbora ljudske stranke in sodišč. Vsako vladno dejanje kralja mora podpisati član odbora ljudske stranke, da dobi zakonito moč. Nova ustava potrjuje kralja Prajadhipoka kot vladarja, določila o prestolonasledstvu pa ostanejo neizpremenjena.

Volitveno geslo ameriških demokratov za predstoječe predsedniške volitve je popolna odprava alkoholne preplevi.

Predsedniški kandidat ameriških demokratov je Franklin Roosevelt. — Protikandidat Smith je propadel na kongresu stranke.

Dva evharistična kongresa.

V Ptuj.

V nedeljo dne 26. junija se je vršila v Ptuj evharistična manifestacija, kateri je navdušeno prisostvovalo 25.000 udeležencev iz raznih župnij Slovenskih goric ter Ptujkega polja. Mesto Ptuj je bilo v zastavah že na predvečer, ko se je pripeljal na kongres lavantinski vladika dr. Andrej Karlin, ki je bil slovesno sprejet in na večer počaščen s podoknico. V nedeljo so napolnile ljudske množice Slomškov trg, na katerem je bil postavljen oltar. Ob 10. uri je prispel na trg v spremstvu duhovščine škof dr. Karlin. Evharističnega Zveličarja je slavil v slavnostni pridigi g. mariborski stolni dekan dr. M. Vraber. Po slavnostnem govoru je opravil slovesno sv. mašo sam škof. Med sv. mašo so prepevali ob spremljanju mestne godbe združeni pevski zbori. Po končanem sv. opravilu je podelil nadpastir množicam apostolski blagoslov.

Ptujski prošt g. dr. Žagar je otvoril evharistično zborovanje, na katerem je govoril tajnik Katoliške akcije g. F. Kolenc iz Maribora ter svetinjski g. župnik in duhovni svetovalec Bratušek. Nad vse pričakovanje sijajno uspeli kongres je zaključil prošt dr. Žagar, ki je podal zbranim nekaj navodil za popoldansko procesijo.

Popoldne ob dveh je pričela slovesna procesija, ki je bila dolga nad 3 km in je korakalo v njej 25.000 oseb. Procesije se je udeležil škof, Najsvetejše je nosil g. stolni dekan dr. Vraber ob spremstvu 50 duhovnikov. V procesiji sta stopala tudi g. srezki načelnik dr. Bratina ter mestni župan. Navdušeno manifestacijo je zaključil blagoslov z Najsvetejšim, katerega je podelil vladika dr. Karlin, posvetil zbrane množice presv. Srcu Jezusovemu in po navdušeno zapeti zahvalni pesmi je pri-

čel razhod tisočeri in tisočeri udeležencev.

V Celju.

Na praznik apostolov prvakov Petra in Pavla se je zbrala v prijaznem Celju nad 20.000 oseb broječa ljudska množica iz Savinjske doline in Posavja, da manifestira za evharističnega kralja. Množice ljudstva so prihitele v Celje iz dekanij: Celje, Novacerkev, Braslovče in Laško. Vernike je spremilo na kongres okoli 50 duhovnikov. Pričele so evharistične slovesnosti ob 9. uri na Petrovo in sta jih povzdignila s svojo navzočnostjo nadškof dr. A. Bonaventura Jeglič in prevzvišeni lavantinski vladika dr. Andrej Karlin. Na prostem na Glavnem trgu je govoril z lepo okrašenega balkona o Kristusu Kralju v presv. Evharistiji župnik in pisatelj g. F. S. Finžgar. Slovesno sv. daritev je opravil vladika dr. Karlin. Službo božjo je povzdignilo petje 112 pevcev. Po sv. daritvi je otvoril kongres celjski opat Jurak, ki je pozdravil nadškofa, škofa, duhovščino ter vse zbrane množične vernike. Kot prvi je govoril na zborovanju predsednik škofijskega odbora lavantinske Katoliške akcije g. ravnatelj Jerebič iz Maribora, za njim pa še g. urednik dr. Fran Vatovec iz Maribora. Ob koncu obeh navdušeno sprejetih govorov je spregovoril med burnim odobravanjem še občeprijubljeni g. celjski opat Jurak.

V popoldanski mogočni procesiji po celjskih ulicah je nosil Najsvetejše škof dr. Karlin, udeležil se je tudi nadškof dr. Jeglič, duhovščina, g. sreski načelnik Hubad, katoliški starešine, akademiki, prosvetna društva, gasilci in nad 20.000 glav broječa ljudska množica.

Slovesnost je bila zaključena s posvetitvijo presv. Srcu, z litanijami in blagoslovom.

Ptuj in Celje sta pokazala, da je slovenski narod v sedanjih težavnih časih s trdno vero in globoko ljubeznijo za Zveličarja, ki nas vlada, vodi in nam pomaga v Najsvetejšem zakramentu.

*

10. julija. Možje bojevniki! Beremo malodane vsak dan, kako po drugih državah bojevniki še vedno oblastno prirejajo shode, se zbirajo v paradnih oblekah, korakajo z glasnim šumom po velemestih itd. Mi smo za tako stvar preresni, preizkušeni. Samo enkrat na leto usmerjamo svoje trudapolne, a še vedno močate korake k vrelcu moči in tolažbe na Brezje. Tovariši! Zove vas Marija k sebi dne 10. julija, da molite za padle in sebi izprosite milostipoln odhod k zadnjemu raportu Gospoda nebesnih čet. Tovariši, agitirajte za naš 10. julij, povejte vsem, da imajo vsi brez razlike: možje, žene in otroci, polovično vožnjo do Otoč ali do Radovljice, ki velja od 9. do 15. julija. Potrdila (izkaznice) dobite pa na Brezjah pri odboru Zveze, ki bo posloval pred gostilno Finžgar. Tovariši! K Mariji v težkih, grenkih časih! — Odpor.

Sedaj pa bodo goreli. V nedeljo, dne 3. julija, so v Gradcu otvorili krematorij (sežigališče za ljudi po smrti). »Delavska Politika« v Mariboru ga hvali, da je »krasna zgradba«. Ob enem poroča, da se bo od 3. julija naprej tam izvrševalo upepeljevanje mrličev. S tem, tako poudarja ta socialistični list, so tudi Mariborčani dobili svoj krematorij. Mariborsko društvo »Ogenj« je namreč stopilo v zvezo z graškim »Ognjem« in graški »Ogenj« bo sežigal tudi mariborske »Ognjičarje«. Kajpada še le po smrti. To je gotovo znamenito »ognjičarsko« tovarištvo. Samo drago je treba plačati to tovarištvo: članarina znaša 15 Din mesečno, zraven pa je še treba plačati vstopnino in pristopnino, ki pa je različna po starosti članov. Torej draga stvar — ta sežigalni šport. Kateri delavec pa more danes v dobi brezposelnosti in nizkih delavskih plač utrpeti takšne svote! Takšne so žrtve na žrtvenik svobodomiselnosti! Samo da se zabriše vera v posmrtno življenje ter se vzbuja videz popolnega uničenja! Ni čuda, da je sežiganje mrličev obsodila ne samo katoliška Cerkev, marveč tudi vsaka verska skupina, ki ji je do tega, da ostane med njenimi člani sveža zavest posmrtnosti in večnega življenja.

Proti katoličanom. Nemški narodni socialisti vedno bolj jasno kažejo svoj obraz, in ta je odločno protikatoliški. Nekaj časa so se skrivali za krinko nemštva in s tem zakrivali svoje prave namene. Čim bolj pa se bliža trenutek — vsaj po njihovem mnenju —, ko bodo prevzeli v svoje roke krmilo Nemčije, tem bolj kažejo svoje rogove. V deželah, kjer so prišli do večine, že izvršujejo svoj protikatoliški program. V nemški deželi Mecklenburg-Strelitz imajo narodni socialisti večino. Svoj večinski položaj so takoj izrabili proti katoliški duhovščini. Vlada te dežele je namreč izdala odlok, s katerim so črtane vse podpore katoliškim duhovnikom in katoliškim verskim občinam. Protestantovski duhovniki in protestantske verske občine pa bodo še na dalje dobivali podporo iz deželne javne blagajne. Vidi se torej, kam pes tace moli.

Bolj jih zanimajo žabe ko ljudi. Pretekli mesec je bila v Angels Campu v Kaliforniji — v zapadni Ameriki — čudna tekma. Tekmovali niso med seboj ljudje, marveč žabe. Šlo je za to, katera žaba bo dalje skočila. Pri tej tekmi je zmagala neka zelena žabica, ki je skočila 4 in pol metra daleč ter s tem dosegla svetovni rekord. Kakšno darilo je zmagovalka dobila, o tem listi ne poročajo. Pač pa so ameriški listi javili, da se je tekme udeležilo — preko 20.000 ljudi kot gledalci. Prireditelji te tekme so torej imeli ogromen dobiček. Amerika ima na milijone in in milijone brezposelnih. Ti nastopajo z raznimi obhodi in manifestacijami. Za to se ta čudna ameriška inteligenca ne briga. Njeno zanimanje je posvečeno žabjim tekmam, za katere trošijo denar, za podporo bednih brezposelnih pa ga nimajo.

Sv. Križ pri Belli vdač. Krasen užitek razgleda nudil se je obiskovalcem naše najlepše

"Trpežnejše je perilo!"-ako je oprano z Gazelo!

TERPENTINOVNO - MILO
GAZELA

pere, res, lepo, belo

razgledne točke, še idelnejši in srčnejši pa je bil duševni užitek množice vernih romarjev povodom svečanosti lepe nedelje dne 19. junija. Slavnostno streljanje in slovesno pritrkavanje zvonov je pozdravljalo že na poti množice romarjev, ki so se od blizu in daleč zgrinjale na tem hribu, kjer je prijazna, z zelenjem in cvetjem okusno okrašena romarska cerkev sprejela v svoje okrilje blizu do 2000 romarjev. Na sporedu so bile slovesna večernica, pesni sv. maš, trije cerkveni govori in procesija. Srca poslušalcev so vneli z lepimi cerkvenimi govori: pri večernicah č. g. Kolene, tajnik KA iz Maribora; zjutraj č. g. Presnik, šmiheljski župnik in pri slovesnem sv. opravilu č. g. Kovačič, profesor iz Celja. Kakor ves spored, tako tudi slovesna procesija sv. Rešnjega Telesa, je toliko povzdignila svečanost in verno čuvstva romarskih množic, da so se z najboljšim vtisom in srčnim zadovoljstvom opoldan razhajali na svoje domove.

Naraščanje puščav.

Da je v davno minulih dobah, a tudi v veliko mlajših časih voda pokrivala večjo površino na zemlji, je staroznana stvar, saj nam o tem govorijo ostanki in okamenine vodnih živali in rastlin, ki jih nahajamo v sedaj kopnih delih naše premičnice. A tudi to je znana stvar, da vlada sedaj na zemlji doba, ko se puščave vedno bolj širijo in vodovje čimdalje očitneje izhlapeva. Samo Evropa je brez puščave, druge celine jih imajo zato v tem večji meri.

Najnazornejše spričevalo za počasno izsušitev zemlje nam daje Azija. Sven Hedin je posebno temeljito proučil razvoj v notranji Aziji, kjer se nižave polagoma napolnjujejo s puščavnim peskom in s preperelimi ostanki nekdanjih gorovij. Po dežju se vali črna, blatna masa kakor ledeniki po pobočjih in se zbira v nižavah. Takšne blatne kotline imenujejo v Perziji »kevirje«. Enega med njimi ceni Sven Hedin na 55.000 kvadratnih kilometrov. Njegovo površino tvori kakor pri drugih kevirjih trdna solna skorja. Kotlina se spreminja v peščeno puščavo.